Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FSV UCM
Kód predmetu	UPVVS/ESPO/DoD/006/25
Názov predmetu	Aktuálne problémy teórie politiky
Rozsah	2P
Počet kreditov	5
Vyučujúci	Prof. PhDr. Marcela Gbúrová, CSc. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

Aktívna účasť na seminárnych stretnutiach.
Vypracovanie písomnej práce na konkrétne zadania v rozsahu 5000 slov.
Práca musí spĺňať kritéria vyplývajúce zo smernice FSV o písaní záverečných prác. Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice: Prospel/Neprospel
Výučba predmetu prebieha primárne prezenčnou formou, ktorá je doplnená nástrojmi dištančného vzdelávania.

Výsledky vzdelávania

Cieľom predmetu je predstaviť študentom aktuálne výzvy a problémy teórie politiky a súčasne s nimi o týchto skutočnostiach aktívne diskutovať. Po absolvovaní predmetu získava študent nadstavbové vedomosti o uvedenej problematike a tiež o tom, aké sú možnosti vedeckého výskumu v tejto politologickej oblasti.
Vedomosti
študent sa oboznámi s kľúčovými výzvami a problémami viazanými na určené oblasti spojené s teóriou politiky,
Zručnosti
študent je schopný samostatne navrhnúť ďalšie javy spadajúce pod koncept teórie politiky.
Profesijné kompetencie
študent je schopný v praktickom profesijnom živote vystupovať ako odborník, ktorý pristupuje k aktuálnym spoločensko-politickým javom s kritickým myslením, pričom vie aplikovať svoje predchádzajúce metodologické poznatky z teórie a metodológie demokracie do vlastnej výskumnej praxe.
Prenositeľné kompetencie
Organizovanie a plánovanie práce.
Strategické, analytické, kritické myslenie a myslenie orientované na identifikovanie a riešenie problému.

Stručná osnova predmetu

1.Problematika deľby moci a kríza straníckych systémov a politických strán
2.Úpadok moci parlamentov v súčasných demokraciách
3.Sloboda – rovnosť – poriadok (historické, politické a filozofické východiská a súčasnosť).
4.Úloha vlád, parlamentov a medzinárodných inštitúcií v 3. tisícročí.
5.Nové základy morálnych a duchovných hodnôt, svetová solidarita a spoločenské dobro (šťastie).
6.Globálny svet? Totalitné demokracie? Nadnárodné demokracie?

7. Teoretické a metodologické východiská spoločenského riadenia (pluralizmus, monizmus, legalita, legitimita).
8.Médiá a digitálna demokracia
9.Moderna, postmoderna, postdemokracia, defektná demokracia.
10.Teória otvorenej spoločnosti.
11.Problematika totalitarizmu.
12.Problematika súčasného liberalizmu, konzervativizmu a socializmu, liberálna demokracia – ideálny model demokracie?

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta

Typ predmetu (P, PV, V): povinne voliteľný profilový predmet, prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný 2
Metóda štúdia: prezenčná
Forma štúdia: denná

Odporúčaná literatúra

Applebaum, A.: Súmrak demokracie. Zvodné lákadlo autoritárstva. N press, s.r.o: Bratislava 2020.
Aron, R. A.: Demokracia a totalitarizmus. Antlantis: Praha 1993.
Bauman, Z.: Tekutá modernita. Mladá Fronta: Praha 2002.
Dobiaš, D. – Gbúrová, M.: Open society. A political project of the modern world or a productive metaphor in the intellectual tradition of the search for better man and the world? ŠarárikPress: Košice 2020.
Cohen, C. A.: Are Freedom and Equality Compatible? Filozofia 1994, r.49, č. 4, s. 262-272.
Crouch, C.: Postdemokratie. Suhrkamp Verlag: Berlin 2008.
Crouch, C.: Postdemokratie II. Dac befrendliche Űberleben des neoliberalismus. Suhrkamp Verlag: Berlin 2011.
Fischer, J. L.: Krise demokracie. Karolinum: Praha 2005.
Goňcová, M. a kol.: Demokracie? Masarykova univerzita: Brno 2013, najmä s. 11 – 44, 137 - 152.
Habernas, J.: Die postnationale Konstelation und die Sukunft der Demokratie. Politische Essays: Frankfurt n Mein 1998.
Hampshire, S.: Inno cence and experience. Harvard Univ. Press: Cambridge Mass 1986.
Held, D.: Democracy and globalisation. Cambridge, MA: Polity: London 1977.
Janata, M.: Paradoxy demokracie. Martinus: Bratislava 2017.
Król, M.: Liberalizmus strachu a liberalizmus odvahy. Kalligram: Bratislava 1999.
Popper, K. R.: Hľadanie lepšieho sveta Archa: Bratislava 1995.
Merkel, W.: Systentransformation. Ejne Einfúhrung in die theorienund Empire der Transformationsforschung. 2. Auflage. Wiesbaden: VS Verlag fur Soziallwissenschaften 2010.
Mutz, Diana C. Is Deliberative Democracy a Falsifiable Theory? Annual Review of Political Science [online]. 2008. Dostupné z: doi:10.1146/annurev.polisci.11.081306.070308
Popper, K. R.: Otevřená společnost a její nepřátelé.Karolinum: Praha 1994.
Schneider, B. - King, A.: Prvá globálna revolúcia. Bradlo: Bratislava 1991.
Schimmelfennig, F., 2018, 'Liberal Intergovernmentalism and the Crises of the European Union', Journal of Common Market Studies, 56/7, 1578-1594.
Schweichart, D.: Kniha Po kapitalizme - ekonomická demokracia. Spolok slovenských spisovateľov: Bratislava 2012.
Talman, J. L.: O původu totalitní demokracie. SLON: Praha 1998.
Tamir, Y.: Liberal nationalism. Princeston University Press: Bloomington 1993.
Thompson, D. F.: Democratic Theory and Global Society. IN: Jouirnal of Political Philosophy, vol. 7, 1999, no 2.
Urbinati, N.: Znetvořená demokracie. Karolinum: Praha 2018.
Zakaria, F.: Budoucnost slobody. Academia: Praha 2004.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský

Poznámky

- časová záťaž študenta: 150 hodín, z toho:

Prezenčné / Kombinované štúdium (P, S, C): 24

samoštúdium: 126